ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 29ης Ιανουαρίου 2008 *

Στην υπόθεση C-275/06,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madrid (Ισπανία) με απόφαση της 13ης Ιουνίου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Ιουνίου 2006, στο πλαίσιο της δίκης

Productores de Música de España (Promusicae)

κατά

Telefónica de España SAU,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους V. Σκουρή, Πρόεδρο, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, Γ. Αρέστη και U. Lõhmus, προέδρους τμήματος, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský (εισηγητή), J. Klučka, E. Levits, A. Arabadjiev και C. Toader, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 5ης Ιουνίου 2007,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Productores de Música de España (Promusicae), εκπροσωπούμενη από τους R. Bercovitz Rodríguez Cano, A. González Gozalo και J. de Torres Fueyo, abogados,

— η Telefónica de España SAU, εκπροσωπούμενη από τη M. Cornejo Barranco, procuradora, καθώς και από τους R. García Boto και P. Cerdán López, abogados,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

— η Σλοβενική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Remic και U. Steblovnik,

— η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Heliskoski και A. Guimaraes-Purokoski,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την Z. Bryanston-Cross, επικουρούμενη από τον S. Malynicz, barrister,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους R. Vidal Puig και C. Docksey,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 18ης Ιουλίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των οδηγιών 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178, σ. 1), 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10), και 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ L 157, σ. 45, και —διορθωτικό— ΕΕ 2004, L 195, σ. 16), καθώς και των άρθρων 17, παράγραφος 2, και 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του οποίου η διακήρυξη έγινε στη Νίκαια στις 7 Δεκεμβρίου 2000 (ΕΕ C 364, σ. 1, στο εξής: Χάρτης).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της ενώσεως μη κερδοσκοπικού σκοπού Productores de Música de España (Promusicae) (στο εξής: Promusicae) και της Telefónica de España SAU (στο εξής: Telefónica) σχετικά με την άρνηση της τελευταίας να γνωστοποιήσει στην Promusicae, ενεργούσας για λογαριασμό των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που αποτελούν μέλη της, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με τη χρήση του Διαδικτύου μέσω συνδέσεων που παρέχει η Telefónica.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

3 Το μέρος ΙΙΙ της Συμφωνίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου (στο εξής: ΔΠΙΤΕ), αποτελούσας το παράρτημα 1 Γ της Συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), η οποία υπογράφηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994 και εγκρίθηκε με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1), τιτλοφορείται «Επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας». Στο τμήμα αυτό περιλαμβάνεται το άρθρο 41, παράγραφοι 1 και 2, το οποίο προβλέπει τα εξής:

«1. Τα μέλη μεριμνούν ώστε η νομοθεσία τους να προβλέπει τις διαδικασίες επιβολής που ορίζονται στο παρόν μέρος, προκειμένου να είναι δυνατή η αποτελεσματική λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση κάθε πράξης παραβίασης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που κατοχυρώνονται από την παρούσα συμφωνία· στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνονται κατασταλτικά μέτρα τα οποία είναι δυνατό

να εφαρμόζονται γρήγορα για να αποτραπούν τυχόν παραβιάσεις, καθώς και κατασταλτικά μέτρα, με τα οποία αποθαρρύνεται η διάπραξη περαιτέρω παραβιάσεων. Οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόζονται με τέτοιον τρόπο, ώστε να αποφεύγεται η ανόρθωση εμποδίων για το νόμιμο εμπόριο και να καθιερώνονται μηχανισμοί για την εξασφάλιση της μη καταχρηστικής προσφυγής σε αυτές.

2. Οι διαδικασίες για την επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να είναι εύλογες και δίκαιες. Επίσης δεν πρέπει να είναι υπερβολικά περίπλοκες ούτε υπερβολικά δαπανηρές και να μη συνεπάγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Ακόμη, οι προθεσμίες που τάσσονται για την εφαρμογή τους πρέπει να είναι εύλογες.»

4 Στο τμήμα 2 του εν λόγω μέρους ΙΙΙ, τιτλοφορούμενο «Διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης του αστικού και του διοικητικού δικαίου», το άρθρο 42, τιτλοφορούμενο «Εύλογες και δίκαιες διαδικασίες», ορίζει τα εξής:

«Τα μέλη καθιερώνουν και θέτουν στη διάθεση των προσώπων στα οποία ανήκουν τα διάφορα δικαιώματα δικαιοδοτικές διαδικασίες του αστικού δικαίου για την επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που κατοχυρώνονται από την παρούσα συμφωνία […]»

5 Το άρθρο 47 της συμφωνίας ΔΠΙΤΕ, τιτλοφορούμενο «Δικαίωμα ενημέρωσης», προβλέπει τα εξής:

«Τα μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι δικαστικές αρχές έχουν την εξουσία να διατάσσουν αυτόν που έχει διαπράξει μια παραβίαση να γνωστοποιήσει στον δικαιούχο την ταυτότητα τυχόν τρίτων, οι οποίοι ενέχονται στην παραγωγή και διακίνηση των παράνομων αγαθών ή υπηρεσιών, καθώς και τα δίκτυα διανομής που χρησιμοποιούν, εκτός αν κάτι τέτοιο δεν κρίνεται δικαιολογημένο με βάση τη σοβαρότητα της παραβίασης.»

Το κοινοτικό δίκαιο

Οι διατάξεις περί της κοινωνίας της πληροφορίας και της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, ιδίως δε του δικαιώματος του δημιουργού

— Η οδηγία 2000/31

6 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2000/31 ορίζει τα εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία έχει ως στόχο την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εξασφαλίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας μεταξύ των κρατών μελών.

2. Η παρούσα οδηγία εξασφαλίζει την προσέγγιση, εφόσον χρειάζεται για την πραγματοποίηση του στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ορισμένων εθνικών διατάξεων για τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες αφορούν την εσωτερική αγορά, την εγκατάσταση των φορέων παροχής υπηρεσιών, τις εμπορικές επικοινωνίες, τη σύναψη συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα, την ευθύνη των μεσαζόντων, τους κώδικες δεοντολογίας, τον εξώδικο διακανονισμό των διαφορών, τα μέσα έννομης προστασίας και τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών.

3. Η παρούσα οδηγία συμπληρώνει το ισχύον κοινοτικό δίκαιο περί υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας και δεν θίγει το επίπεδο προστασίας, ιδίως της δημόσιας

υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή, όπως θεσπίζεται σε κοινοτικές πράξεις και στις εθνικές νομοθετικές πράξεις που εκδόθηκαν για την εφαρμογή τους, στο μέτρο που δεν περιορίζεται έτσι η ελευθερία παροχής υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας.

[…]

5. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

[…]

β) σε θέματα σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας που καλύπτονται ήδη από τις οδηγίες 95/46/ΕΚ και 97/66/ΕΚ·

[…]»

7 Κατά το άρθρο 15 της οδηγίας 2000/31:

«1. Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν στους φορείς παροχής υπηρεσιών, για την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στα άρθρα 12, 13 και 14, γενική υποχρέωση ελέγχου των πληροφοριών που μεταδίδουν ή αποθηκεύουν ούτε γενική υποχρέωση δραστήριας αναζήτησης γεγονότων ή περιστάσεων που δείχνουν ότι πρόκειται για παράνομες δραστηριότητες.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να υποχρεώσουν τους φορείς παροχής υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας να ενημερώνουν πάραυτα τις αρμόδιες κρατικές αρχές για τυχόν υπόνοιες περί χορηγουμένων παρανόμων πληροφοριών ή δραστηριοτήτων που επιχειρούν αποδέκτες των υπηρεσιών τους ή να ανακοινώνουν στις αρμόδιες αρχές, κατ' αίτησή τους, πληροφορίες που διευκολύνουν την εντόπιση αποδεκτών των υπηρεσιών τους με τους οποίους έχουν συμφωνίες αποθήκευσης.»

8 Το άρθρο 18 της οδηγίας 2000/31 ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα ένδικα μέσα του εθνικού δικαίου, όσον αφορά τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, να επιτρέπουν την ταχεία λήψη μέτρων, συμπεριλαμβανόμενων προσωρινών μέτρων, προκειμένου να παύει οιαδήποτε παράβαση και να προλαμβάνεται περαιτέρω ζημία των ενεχόμενων συμφερόντων.

[...]»

— Η οδηγία 2001/29

9 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, η οδηγία αυτή αφορά τη νομική προστασία του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνία της πληροφορίας.

10 Κατά το άρθρο 8 της οδηγίας 2001/29:

«1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες κυρώσεις και μέσα έννομης προστασίας έναντι της προσβολής των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της εφαρμογής τους. Οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.

2. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι δικαιούχοι των οποίων τα συμφέροντα θίγονται από προσβολές τελεσθείσες στο έδαφός του να μπορούν να ασκούν αγωγή αποζημίωσης ή/και να ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων και, κατά περίπτωση, την κατάσχεση του σχετικού υλικού καθώς και των συσκευών, προϊόντων ή συστατικών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφος 2.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι να μπορούν να ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των διαμεσολαβητών οι υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή δικαιώματος του δημιουργού ή συγγενικού δικαιώματος.»

11 Το άρθρο 9 της οδηγίας 2001/29 ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις που αφορούν ειδικότερα τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, τα σήματα, τα σχέδια και υποδείγματα, τα πρότυπα χρήσεων, τις τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών, τα τυπογραφικά στοιχεία, την πρόσβαση υπό όρους, την πρόσβαση σε καλωδιακές ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες, την προστασία των εθνικών θησαυρών, τις νομικές προϋποθέσεις κατάθεσης, το δίκαιο των

συμπράξεων και του αθέμιτου ανταγωνισμού, το εμπορικό απόρρητο, την ασφάλεια, την εμπιστευτικότητα, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το σεβασμό της προσωπικής ζωής, την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και το ενοχικό δίκαιο.»

— Η οδηγία 2004/48

12 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2004/48 ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία αφορά τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. […]»

13 Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας 2004/48:

«[…]

3. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει:

α) τις κοινοτικές διατάξεις που διέπουν το ουσιαστικό δίκαιο διανοητικής ιδιοκτησίας, την οδηγία 95/46/ΕΚ, την οδηγία 1999/93/ΕΚ ή την οδηγία 2000/31/ΕΚ, εν γένει, και ειδικότερα τις διατάξεις των άρθρων 12 έως 15 της οδηγίας 2001/31/ΕΚ·

β) τις υποχρεώσεις που υπέχουν τα κράτη μέλη από διεθνείς συμβάσεις, και ιδίως από τη συμφωνία TRIPS, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που αφορούν ποινικές διαδικασίες και ποινές·

γ) οποιεσδήποτε εθνικές διατάξεις ισχύουν στα κράτη μέλη και αφορούν ποινικές διαδικασίες ή κυρώσεις λόγω προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.»

14 Το άρθρο 3 της οδηγίας 2004/48 ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που απαιτούνται για τη διασφάλιση της επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που ρυθμίζονται με την παρούσα οδηγία. Τα εν λόγω μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης πρέπει να είναι θεμιτά και δίκαια, να μην είναι περίπλοκα και δαπανηρά άνευ λόγου και να μην προβλέπουν παράλογες προθεσμίες ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.

2. Τα εν λόγω μέτρα, διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης πρέπει επίσης να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά και να εφαρμόζονται κατά τρόπον ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία εμποδίων στο νόμιμο εμπόριο και να προβλέπονται εγγυήσεις κατά της κατάχρησής τους.»

15 Το άρθρο 8 της οδηγίας 2004/48 προβλέπει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στο πλαίσιο διαδικασίας που αφορά προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και κατόπιν αιτιολογημένου και αναλογικού

αιτήματος του προσφεύγοντος, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν την παροχή πληροφοριών για την προέλευση και για τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή παροχής των υπηρεσιών που προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, από τον παραβάτη ή/και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο:

α) βρέθηκε να κατέχει τα παράνομα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα·

β) βρέθηκε να χρησιμοποιεί τις παράνομες υπηρεσίες σε εμπορική κλίμακα·

γ) διαπιστώθηκε ότι παρείχε, σε εμπορική κλίμακα, υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες για την προσβολή δικαιώματος

ή

δ) υποδείχθηκε, από το πρόσωπο των στοιχείων α΄, β΄ ή γ΄, ως εμπλεκόμενο στην παραγωγή, κατασκευή ή διανομή των εμπορευμάτων ή στην παροχή των υπηρεσιών.

2. Οι πληροφορίες της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν, εφόσον ενδείκνυται:

α) τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις των παραγωγών, κατασκευαστών, διανομέων, προμηθευτών και λοιπών προηγούμενων κατόχων του προϊόντος ή της υπηρεσίας, καθώς και των παραληπτών χονδρεμπόρων και των εμπόρων λιανικής·

β) πληροφορίες για τις ποσότητες που παρήχθησαν, κατασκευάστηκαν, παραδόθηκαν, παραλήφθηκαν ή παραγγέλθηκαν, καθώς και για το τίμημα που εισπράχθηκε για τα εν λόγω εμπορεύματα ή υπηρεσίες.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη άλλων κανονιστικών διατάξεων οι οποίες:

α) παρέχουν στον δικαιούχο δικαιώματα πληρέστερης ενημέρωσης·

β) διέπουν τη χρήση, στο πλαίσιο αστικής ή ποινικής διαδικασίας, των πληροφοριών που γνωστοποιούνται βάσει του παρόντος άρθρου·

γ) διέπουν την ευθύνη για καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος ενημέρωσης·

δ) παρέχουν τη δυνατότητα άρνησης της παροχής πληροφοριών που θα υποχρέωναν το κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 πρόσωπο να παραδεχθεί τη συμμετοχή του ιδίου ή των στενών συγγενών του στην προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας,

ή

ε) διέπουν την προστασία της εμπιστευτικότητας των πηγών πληροφοριών ή την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.»

Οι διατάξεις περί της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

— Η οδηγία 95/46/ΕΚ

16 Το άρθρο 2 της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281, σ. 31), ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) "δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα", κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί (το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα)· ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσοτέρων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη·

β) "επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" (επεξεργασία), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοί-

νωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή·

[…]»

17 Κατά το άρθρο 3 της οδηγίας 95/46:

«1. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στην αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

[…]»

18 Το άρθρο 7 της οδηγίας 95/46 ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον εάν:

[…]

στ) είναι απαραίτητη για την επίτευξη του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα, υπό τον όρο ότι δεν προέχει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του [ενδιαφερομένου] που χρήζουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 1, της παρούσας οδηγίας.»

19 Το άρθρο 8 της οδηγίας 95/46 ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν πληροφορίες για τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και την υγεία και τη σεξουαλική ζωή.

2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει εφόσον:

[…]

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή άλλου προσώπου, αν ο ενδιαφερόμενος τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.

[…]»

20 Κατά το άρθρο 13 της οδηγίας 95/46:

«1. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν με νομοθετικά μέτρα την εμβέλεια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφος 1, του άρθρου 10, του άρθρου 11, παράγραφος 1, και των άρθρων 12 και 21, όταν ο περιορισμός αυτός απαιτείται για τη διαφύλαξη:

α) της ασφάλειας του κράτους·

β) της άμυνας·

γ) της δημόσιας ασφάλειας·

δ) της πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης παραβάσεων του ποινικού νόμου ή της δεοντολογίας των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων·

ε) σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων·

στ) αποστολής ελέγχου, επιθεώρησης ή ρυθμιστικών καθηκόντων που συνδέονται, έστω και ευκαιριακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία γ΄, δ΄ και ε΄·

ζ) της προστασίας του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων προσώπων.

[...]»

— Η οδηγία 2002/58/ΕΚ

21 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201, σ. 37), ορίζει τα εξής:

«1. Με την παρούσα οδηγία εναρμονίζονται οι διατάξεις των κρατών μελών οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να διασφαλίζεται ισοδύναμο επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ιδίως το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, όσον αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και των εξοπλισμών και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κοινότητα.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εξειδικεύουν και συμπληρώνουν την οδηγία 95/46/ΕΚ για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1. [...]

3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε δραστηριότητες οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως οι δραστηριότητες που καλύπτονται από τους τίτλους V και VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και σε κάθε περίπτωση στις δραστηριότητες που αφορούν τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους (συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής ευημερίας του κράτους εφόσον οι δραστηριότητες συνδέονται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και στις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου.»

22 Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας 2002/58:

«Εκτός αν άλλως ορίζεται, ισχύουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ και την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) […].

Επίσης, ισχύουν και οι ακόλουθοι ορισμοί, βάσει των οποίων νοούνται ως:

[…]

β) "δεδομένα κίνησης", τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς της διαβίβασης μιας επικοινωνίας σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή της χρέωσής της·

[…]

δ) “επικοινωνία”, κάθε πληροφορία που ανταλλάσσεται ή διαβιβάζεται μεταξύ ενός πεπερασμένου αριθμού μερών, μέσω μιας διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Δεν περιλαμβάνονται πληροφορίες που διαβιβάζονται ως τμήμα ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών στο κοινό μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πληροφορίες μπορούν να αφορούν αναγνωρίσιμο συνδρομητή ή χρήστη που τις λαμβάνει·

[…]»

23 Το άρθρο 3 της οδηγίας 2002/58 ορίζει τα εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα πλαίσια της παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών επικοινωνιών σε δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικής επικοινωνίας στην Κοινότητα.

[...]»

24 Το άρθρο 5 της οδηγίας 2002/58 προβλέπει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη κατοχυρώνουν, μέσω της εθνικής νομοθεσίας, το απόρρητο των επικοινωνιών που διενεργούνται μέσω δημόσιου δικτύου επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και των συναφών

δεδομένων κίνησης. Ειδικότερα, απαγορεύουν την ακρόαση, υποκλοπή, αποθήκευση ή άλλο είδος παρακολούθησης ή επιτήρησης των επικοινωνιών και των συναφών δεδομένων κίνησης από πρόσωπα πλην των χρηστών, χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων χρηστών, εκτός αν υπάρχει σχετική νόμιμη άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 1. Η παρούσα παράγραφος δεν εμποδίζει την τεχνική αποθήκευση, η οποία είναι αναγκαία για τη διαβίβαση επικοινωνίας, με την επιφύλαξη της αρχής του απορρήτου.

[…]»

25 Το άρθρο 6 της οδηγίας 2002/58 ορίζει τα εξής:

«1. Τα δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται από τον πάροχο δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πρέπει να απαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα όταν δεν είναι πλέον απαραίτητα για τον σκοπό της μετάδοσης μιας επικοινωνίας, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2, 3 και 5 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 15, παράγραφος 1.

2. Τα δεδομένα κίνησης που είναι απαραίτητα για τη χρέωση των συνδρομητών και την πληρωμή των διασυνδέσεων μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται μόνον έως το τέλος της χρονικής περιόδου εντός της οποίας δύναται να αμφισβητείται νομίμως ο λογαριασμός ή να επιδιώκεται η πληρωμή.

3. Για την εμπορική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, ο πάροχος διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να επεξεργάζεται τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στην απαιτούμενη έκταση και για την απαιτούμενη διάρκεια για αυτή την υπηρεσία ή την εμπορική προώθηση, εφόσον ο συνδρομητής ή ο χρήστης τον οποίο αφορούν δίδει τη συγκατάθεσή του. Στους χρήστες ή συνδρομητές πρέπει να δίνεται η δυνατότητα να ανακαλούν οποτεδήποτε τη συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία των δεδομένων κίνησης.

[…]

5. Η επεξεργασία των δεδομένων κίνησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 4, πρέπει να περιορίζεται σε πρόσωπα τα οποία ενεργούν υπό την εποπτεία του φορέα παροχής του δημοσίου δικτύου και της διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ασχολούνται με τη διαχείριση της χρέωσης ή της κίνησης, τις απαντήσεις σε ερωτήσεις πελατών, την ανίχνευση της απάτης, την εμπορική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή την παροχή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας, και πρέπει να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία για την εξυπηρέτηση των σκοπών αυτών.

6. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 5 ισχύουν με την επιφύλαξη της δυνατότητας των αρμοδίων φορέων να ενημερώνονται για τα δεδομένα κίνησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με σκοπό την επίλυση διαφορών, ιδίως σχετικά με τη διασύνδεση ή τη χρέωση.»

26 Κατά το άρθρο 15 της οδηγίας 2002/58:

«1. Τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα για να περιορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6, στο άρθρο 8, παράγραφοι 1 έως 4, και στο άρθρο 9 της παρούσας οδηγίας, εφόσον ο περιορισμός αυτός αποτελεί αναγκαίο, κατάλληλο και ανάλογο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία, για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας (δηλαδή της ασφάλειας του κράτους), της εθνικής άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, και για την πρόληψη, διερεύνηση, διαπίστωση και δίωξη ποινικών αδικημάτων ή της άνευ αδείας χρησιμοποίησης του συστήματος ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη δύνανται, μεταξύ άλλων, να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα που θα προβλέπουν τη φύλαξη δεδομένων για ορισμένο χρονικό διάστημα για τους λόγους που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο. Όλα τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο είναι σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

[…]»

27 Το άρθρο 19 της οδηγίας 2002/58 ορίζει τα εξής:

«Η οδηγία 97/66/ΕΚ καταργείται από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία.»

Το εθνικό δίκαιο

28 Το άρθρο 12 του νόμου 34/2002 περί των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας και περί του ηλεκτρονικού εμπορίου (Ley 34/2002 de servicios de la sociedad de la información y de comercio electrónico), της 11ης Ιουλίου 2002 (*BOE* 166, της 12ης Ιουλίου 2000, σ. 25388, στο εξής: LSSI), τιτλοφορούμενο «Υποχρέωση διατηρήσεως των δεδομένων κινήσεως που σχετίζονται με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες», ορίζει τα εξής:

«1. Οι φορείς εκμεταλλεύσεως δικτύων και παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι φορείς παροχής προσβάσεως σε δίκτυα τηλεπικοινωνιών και οι φορείς παροχής υπηρεσιών αποθηκεύσεως δεδομένων οφείλουν να διατηρούν τα δεδομένα συνδέσεως και κινήσεως τα οποία δημιουργούνται από τις επικοινωνίες που πραγματοποιούνται κατά την παροχή υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών το πολύ, υπό τους όρους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο και στις εκτελεστικές αυτού διατάξεις.

2. […] Οι φορείς εκμεταλλεύσεως δικτύων και παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι φορείς παροχής υπηρεσιών τους οποίους αφορά το παρόν άρθρο δεν δύνανται να χρησιμοποιούν τα διατηρούμενα δεδομένα για άλλους σκοπούς πλην των προβλεπομένων στην επόμενη παράγραφο και των λοιπών επιτρεπομένων από τον νόμο σκοπών και οφείλουν να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για να αποφεύγεται η απώλεια ή αλλοίωση των δεδομένων αυτών, καθώς και η ανεπίτρεπτη πρόσβαση σε αυτά.

3. Τα δεδομένα διατηρούνται για τη χρήση τους μόνο στο πλαίσιο ποινικής έρευνας ή με σκοπό την προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της εθνικής άμυνας και τίθενται στη διάθεση των δικαστών ή δικαστηρίων ή εισαγγελέων που τα ζητούν. Η γνωστοποίηση των δεδομένων αυτών στις δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας

πραγματοποιείται υπό τους όρους που προβλέπει η νομοθεσία για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

[…]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

29 Η Promusicae αποτελεί ένωση μη κερδοσκοπικού σκοπού στην οποία μετέχουν παραγωγοί και εκδότες μουσικών και οπτικοακουστικών έργων. Με έγγραφο της 28ης Νοεμβρίου 2005, υπέβαλε αίτηση λήψεως προκριματικών μέτρων ενώπιον του Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madrid (πέμπτου εμποροδικείου Μαδρίτης) κατά της Telefónica, εμπορικής εταιρίας που έχει ως δραστηριότητα, μεταξύ άλλων, την παροχή υπηρεσιών προσβάσεως στο Διαδίκτυο.

30 Η Promusicae ζήτησε να υποχρεωθεί η Telefónica να αποκαλύψει την ταυτότητα και την υλική διεύθυνση ορισμένων ατόμων στα οποία η τελευταία παρέχει υπηρεσία προσβάσεως στο Διαδίκτυο και των οποίων η «διεύθυνση IP» καθώς και η ημερομηνία και η ώρα συνδέσεως είναι γνωστές. Κατά την Promusicae, τα άτομα αυτά χρησιμοποιούν το πρόγραμμα ανταλλαγής αρχείων (καλούμενο «peer to peer» ή «P2P») με την ονομασία «KaZaA» και επιτρέπουν την πρόσβαση, στον κοινόχρηστο κατάλογο αρχείων του προσωπικού τους υπολογιστή, σε φωνογραφήματα των οποίων τα περιουσιακά δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ανήκουν σε μέλη της Promusicae.

31 Η Promusicae ισχυρίστηκε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ότι οι χρήστες του KaZaA προβαίνουν σε αθέμιτο ανταγωνισμό και προσβάλλουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Ως εκ τούτου, ζήτησε να γνωστοποιηθούν τα προαναφερθέντα στοιχεία, προκειμένου να κινήσει αστικές δίκες κατά των ενδιαφερομένων.

32 Με διάταξη της 21ης Δεκεμβρίου 2005, το Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madrid δέχθηκε την αίτηση λήψεως προκριματικών μέτρων της Promusicae.

33 Η Telefónica άσκησε ανακοπή κατά της διατάξεως αυτής, ισχυριζόμενη ότι, σύμφωνα με τον LSSI, η γνωστοποίηση των δεδομένων που ζητεί η Promusicae δεν επιτρέπεται παρά μόνο στο πλαίσιο ποινικής έρευνας ή με σκοπό την προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της εθνικής άμυνας και όχι στο πλαίσιο αστικής δίκης ή ως προκριματικό μέτρο σχετικό με μια τέτοια διαδικασία. Η Promusicae ισχυρίστηκε ότι το άρθρο 12 του LSSI πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με πλείονες διατάξεις των οδηγιών 2000/31, 2001/29 και 2004/48 καθώς και με τα άρθρα 17, παράγραφος 2, και 47 του Χάρτη, νομοθετήματα που δεν επιτρέπουν στα κράτη μέλη να περιορίζουν την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των οικείων δεδομένων μόνο για τους σκοπούς που επιδιώκονται κατά το γράμμα του νόμου αυτού.

34 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Juzgado de lo Mercantil nº 5 de Madrid αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Επιτρέπεται, κατά το κοινοτικό δίκαιο και, συγκεκριμένα, κατά τα άρθρα 15, παράγραφος 2, και 18 της οδηγίας [2000/31], κατά το άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας [2001/29], κατά το άρθρο 8 της οδηγίας [2004/48] και κατά τα άρθρα 17, παράγραφος 2, και 47 του Χάρτη […], στα κράτη μέλη να περιορίζουν μόνο στις περιπτώσεις ποινικής έρευνας ή για λόγους προστασίας της δημόσιας ασφάλειας

και της εθνικής άμυνας και, ως εκ τούτου, να αποκλείουν, σε περίπτωση πολιτικών δικών, την υποχρέωση των φορέων εκμεταλλεύσεως δικτύων και παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, των φορέων παροχής προσβάσεως σε δίκτυα τηλεπικοινωνιών και των φορέων παροχής υπηρεσιών αποθηκεύσεως δεδομένων να διατηρούν και να διαθέτουν δεδομένα συνδέσεως και κινήσεως τα οποία δημιουργούνται από τις επικοινωνίες που πραγματοποιούνται κατά την παροχή υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας;»

Επί του παραδεκτού του ερωτήματος

35 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι από τα εκτιθέμενα στο σημείο 11 της αποφάσεως περί παραπομπής συνάγεται ότι το υποβληθέν ερώτημα δικαιολογείται μόνο σε περίπτωση που η επίμαχη κανονιστική ρύθμιση ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι περιορίζει την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των προσωπικών δεδομένων μόνο στις περιπτώσεις ποινικών ερευνών ή για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της εθνικής άμυνας. Συνεπώς, δεδομένου ότι το εθνικό δικαστήριο δεν αποκλείει τη δυνατότητα να ερμηνευθεί η εθνική κανονιστική ρύθμιση υπό την έννοια ότι δεν συνεπάγεται τέτοιον περιορισμό, το εν λόγω ερώτημα είναι, κατά την κυβέρνηση αυτή, προφανώς υποθετικό και ως εκ τούτου απαράδεκτο.

36 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 234 ΕΚ συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, εναπόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, που έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί, να εκτιμήσει, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιόν του, τόσο το αν η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως είναι αναγκαία προκειμένου να μπορέσει να εκδώσει τη δική του απόφαση όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο (απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, C-217/05, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, σκέψη 16 και την παρατιθέμενη νομολογία).

37 Οσάκις τα υποβαλλόμενα από τα εθνικά δικαστήρια ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο υποχρεούται, κατ' αρχήν, να αποφανθεί, εκτός αν είναι πρόδηλον ότι με το προδικαστικό ερώτημα επιδιώκεται, στην πραγματικότητα, να οδηγηθεί το Δικαστήριο σε έκδοση αποφάσεως μέσω μιας κατασκευασμένης διαφοράς ή να διατυπώσει συμβουλευτικές γνώμες επί γενικών ή υποθετικών ζητημάτων, ή ότι η ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου που ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κυρίας δίκης ή ακόμα ότι το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, σκέψη 17).

38 Όσον αφορά την κατανομή των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο του συστήματος δικαστικής συνεργασίας που καθιερώνει το άρθρο 234 ΕΚ, είναι αληθές ότι η ερμηνεία των εθνικών διατάξεων εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια, και όχι στο Δικαστήριο, το οποίο δεν είναι αρμόδιο να αποφαίνεται, στο πλαίσιο της διαδικασίας δυνάμει του άρθρου αυτού, επί του συμβατού των κανόνων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου. Αντιθέτως, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο όλα τα ερμηνευτικά στοιχεία που άπτονται του κοινοτικού δικαίου και θα του δώσουν τη δυνατότητα να εκτιμήσει το συμβατό των κανόνων του εσωτερικού δικαίου προς την οικεία κοινοτική κανονιστική ρύθμιση (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2006, C-506/04, Wilson, Συλλογή 2006, σ. I-8613, σκέψεις 34 και 35, καθώς και της 6ης Μαρτίου 2007, C-338/04, C-359/04 και C-360/04, Placanica κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-1891, σκέψη 36).

39 Ωστόσο, όσον αφορά την υπό κρίση αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, από το σύνολο του σκεπτικού της εν λόγω αποφάσεως προκύπτει προδήλως ότι το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι η ερμηνεία του άρθρου 12 του LSSI εξαρτάται από το αν ο κανόνας αυτός συμβιβάζεται με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου που πρέπει να ληφθούν υπόψη και, συνεπώς, από την ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων η οποία ζητείται από το Δικαστήριο. Συνεπώς, δεδομένου ότι η έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης συνδέεται με την ερμηνεία αυτή, το υποβληθέν ερώτημα δεν φαίνεται να είναι προδήλως υποθετικής φύσεως, οπότε ο λόγος απαραδέκτου τον οποίο προέβαλε η Ιταλική Κυβέρνηση δεν ευσταθεί.

40 Επομένως, η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

41 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το κοινοτικό δίκαιο και, ιδίως, οι οδηγίες 2000/31, 2001/29 και 2004/48, ερμηνευόμενες και υπό το πρίσμα των άρθρων 17 και 47 του Χάρτη, έχουν την έννοια ότι επιβάλλουν στα κράτη μέλη να προβλέπουν, προς διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού, την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο αστικής δίκης.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

42 Μολονότι, τυπικά, το αιτούν δικαστήριο περιόρισε το ερώτημά του στην ερμηνεία των οδηγιών 2000/31, 2001/29 και 2004/48 καθώς και του Χάρτη, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να του παράσχει όλα τα στοιχεία ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου που μπορεί να του είναι χρήσιμα για την εκδίκαση της υπόθεσης της οποίας έχει επιληφθεί, ασχέτως του αν το αιτούν δικαστήριο έχει κάνει σχετική μνεία κατά τη διατύπωση του ερωτήματός του (βλ. απόφαση της 26ης Απριλίου 2007, C-392/05, Αλεβίζος, Συλλογή 2007, σ. I-3505, σκέψη 64 και την παρατιθέμενη νομολογία).

43 Παρατηρείται κατ' αρχάς ότι οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου των οποίων γίνεται μνεία στο υποβληθέν ερώτημα σκοπούν όπως τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, ιδίως στην κοινωνία της πληροφορίας, την αποτελεσματική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και ειδικότερα του δικαιώματος του δημιουργού, την οποία αξιώνει η Promusicae στην υπόθεση της κύριας δίκης. Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο λαμβάνει ως αφετηρία ότι οι υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο που επιβάλλει την προστασία αυτή μπορούν, στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, να τεθούν εκποδών από το άρθρο 12 του LSSI.

44 Μολονότι ο νόμος αυτός μετέφερε, το 2002, την οδηγία 2000/31 στο εσωτερικό δίκαιο, δεν αμφισβητείται ότι το άρθρο του 12 σκοπεί στη θέση σε εφαρμογή των κανόνων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, πράγμα το οποίο επιβάλλει εξάλλου το κοινοτικό δίκαιο με τις οδηγίες 95/46 και 2002/58, η τελευταία δε από αυτές, η οποία αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, είναι η αφορώσα στην υπόθεση της κύριας δίκης.

45 Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι η ζητούμενη από την Promusicae γνωστοποίηση των ονομάτων και των διευθύνσεων ορισμένων χρηστών του KaZaA συνεπάγεται τη διάθεση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δηλαδή πληροφοριών για φυσικά πρόσωπα των οποίων η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2, στοιχείο α΄, της οδηγίας 95/46 (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2003, C-101/01, Lindqvist, Συλλογή 2003, σ. I-12971, σκέψη 24). Αυτή η γνωστοποίηση πληροφοριών τις οποίες, κατά την Promusicae, έχει αποθηκεύσει η Telefónica —πράγμα το οποίο δεν αμφισβητεί η τελευταία— συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπό την έννοια του άρθρου 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2002/58, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο β΄, της οδηγίας 95/46. Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η εν λόγω γνωστοποίηση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας 2002/58, παρατηρείται δε ότι δεν αποτελεί αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης το αν η καθαυτό αποθήκευση δεδομένων συμβιβάζεται προς τις διατάξεις της τελευταίας αυτής οδηγίας.

46 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να ελεγχθεί πρώτα αν η οδηγία 2002/58 απαγορεύει στα κράτη μέλη να προβλέπουν, προς διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού, την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να παράσχουν στον κάτοχο τέτοιου δικαιώματος τη δυνατότητα να κινήσει αστική δίκη βασιζόμενη στην ύπαρξη του δικαιώματος αυτού. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, θα πρέπει να ελεγχθεί στη συνέχεια αν συνάγεται ευθέως από τις τρεις οδηγίες, στις οποίες αναφέρεται ρητώς το αιτούν δικαστήριο, ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να προβλέπουν την υποχρέωση αυτή. Τέλος, αν το αποτέλεσμα αυτού του δευτέρου ελέγχου αποβεί επίσης αρνητικό, θα πρέπει, προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, να διερευνηθεί, με βάση την αναφορά του δικαστηρίου αυτού στον Χάρτη, αν, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, άλλοι κανόνες του κοινοτικού δικαίου θα μπορούσαν να επιβάλουν διαφορετική ερμηνεία των τριών αυτών οδηγιών.

Επί της οδηγίας 2002/58

47 Το άρθρο 5 παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να κατοχυρώνουν το απόρρητο των επικοινωνιών που διενεργούνται μέσω δημόσιου δικτύου επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και των συναφών δεδομένων κίνησης και πρέπει ειδικότερα να απαγορεύουν, κατ' αρχήν, την αποθήκευση των δεδομένων αυτών από άλλα πρόσωπα πλην των χρηστών, χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων χρηστών. Εξαιρούνται μόνον τα νομίμως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 1 της οδηγίας αυτής, και η τεχνική αποθήκευση η οποία είναι αναγκαία για τη διαβίβαση επικοινωνίας. Επιπλέον, όσον αφορά τα δεδομένα κινήσεως, το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58 προβλέπει ότι όσα αποθηκεύονται πρέπει να εξαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα όταν δεν είναι πλέον απαραίτητα για τον σκοπό της μετάδοσης μιας επικοινωνίας, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2, 3 και 5 του ίδιου άρθρου και του άρθρου 15, παράγραφος 1.

48 Όσον αφορά, αφενός, τις παραγράφους 2, 3 και 5 του εν λόγω άρθρου 6, που αφορούν την επεξεργασία των δεδομένων κινήσεως σύμφωνα με τις ανάγκες των δραστηριοτήτων τιμολογήσεως των υπηρεσιών, εμπορικής προωθήσεώς τους ή παροχής υπηρεσιών προστιθεμένης αξίας, οι διατάξεις αυτές δεν αφορούν τη γνωστοποίηση των δεδομένων αυτών σε άλλα πρόσωπα πλην αυτών που ενεργούν υπό την εποπτεία των φορέων παροχής δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Το άρθρο 6, παράγραφος 6, της οδηγίας 2002/58 αφορά μόνον τις ένδικες διαφορές μεταξύ προμηθευτών και χρηστών που έχουν σχέση με τους λόγους αποθηκεύσεως των δεδομένων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τις οποίες διέπουν οι λοιπές διατάξεις του άρθρου αυτού. Επομένως, δεδομένου ότι το εν λόγω άρθρο προφανώς δεν αφορά κατάσταση όπως αυτή στην οποία βρίσκεται η Promusicae στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση της καταστάσεως αυτής.

49 Όσον αφορά, αφετέρου, το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη διάταξη αυτή, τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα για να περιορίζουν, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση διασφαλίσεως του απορρήτου των δεδομένων κινήσεως, εφόσον ο περιορισμός αυτός αποτελεί αναγκαίο, κατάλληλο και ανάλογο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία, για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας (δηλαδή της ασφάλειας του κράτους), της εθνικής άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, και για την πρόληψη, διερεύνηση, διαπίστωση και δίωξη ποινικών παραβάσεων ή της άνευ αδείας χρησιμοποιήσεως του συστήματος ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46.

50 Έτσι, το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβλέπουν εξαιρέσεις από την κατ' αρχήν υποχρέωση που υπέχουν από το άρθρο 5 της ίδιας οδηγίας να διασφαλίζουν το απόρρητο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

51 Ωστόσο, προφανώς καμία από τις εξαιρέσεις αυτές δεν αναφέρεται σε καταστάσεις που επιβάλλουν την κίνηση αστικών δικών. Πράγματι, αφορούν, αφενός, την εθνική ασφάλεια, την εθνική άμυνα και τη δημόσια ασφάλεια, δραστηριότητες που ασκούνται από τα κράτη ή από τις κρατικές αρχές και δεν αφορούν τους τομείς δραστηριότητας των ιδιωτών (βλ., επ' αυτού, απόφαση Lindqvist, προπαρατεθείσα, σκέψη 43), και, αφετέρου, τη δίωξη ποινικών παραβάσεων.

52 Η εξαίρεση ως προς τη δίωξη για την άνευ αδείας χρησιμοποίηση του συστήματος ηλεκτρονικών επικοινωνιών προφανώς αφορά τη χρησιμοποίηση που διακυβεύει την ακεραιότητα ή την καθαυτό ασφάλεια του συστήματος αυτού όπως, ιδίως, στις προβλεπόμενες στο άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58 περιπτώσεις υποκλοπής ή επιτηρήσεως των επικοινωνιών χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων χρηστών. Η χρησιμοποίηση αυτή, η οποία, δυνάμει του εν λόγω άρθρου, επιβάλλει την επέμβαση των κρατών μελών, επίσης δεν φαίνεται να αφορά καταστάσεις που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο αστικών δικών.

53 Επιβάλλεται ωστόσο η διαπίστωση ότι το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58, στο τέλος της απαριθμήσεως των ως άνω εξαιρέσεων, αναφέρεται ρητώς στο άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46. Η τελευταία αυτή διάταξη επίσης επιτρέπει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα που περιορίζουν την υποχρέωση τηρήσεως του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων οσάκις ο περιορισμός απαιτείται, μεταξύ άλλων, για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων προσώπων. Δεδομένου ότι δεν διευκρινίζει ποια δικαιώματα και ποιες ελευθερίες αφορά, κατά τα άνω, το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εκφράζει τη βούληση του κοινοτικού νομοθέτη να μην αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής του την προστασία του δικαιώματος ιδιοκτησίας ούτε τις περιπτώσεις στις οποίες οι δημιουργοί επιδιώκουν να τύχουν της προστασίας αυτής στο πλαίσιο αστικής δίκης.

54 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η οδηγία 2002/58 δεν αποκλείει τη δυνατότητα των κρατών μελών να προβλέπουν την υποχρέωση γνωστοποιήσεως, στο πλαίσιο αστικής δίκης, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

55 Ωστόσο, το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι υποχρεώνει, στις περιπτώσεις που απαριθμεί, τα κράτη μέλη να προβλέπουν την υποχρέωση αυτή.

56 Συνεπώς, πρέπει να ελεγχθεί αν οι τρεις οδηγίες τις οποίες αναφέρει το αιτούν δικαστήριο επιβάλλουν στα κράτη μέλη, προς διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού, να προβλέπουν την υποχρέωση αυτή.

Επί των τριών οδηγιών τις οποίες αναφέρει το αιτούν δικαστήριο

57 Συναφώς, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι, όπως έχει υπομνησθεί με τη σκέψη 43 της παρούσας αποφάσεως, οι οδηγίες τις οποίες αναφέρει το αιτούν δικαστήριο σκοπούν όπως τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, ιδίως στην κοινωνία της πληροφορίας, την αποτελεσματική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και ειδικότερα του δικαιώματος του δημιουργού. Ωστόσο, από τα άρθρα 1, παράγραφος 5, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2000/31, 9 της οδηγίας 2001/29 και 8, παράγραφος 3, στοιχείο ε΄, της οδηγίας 2004/48 προκύπτει ότι η προστασία αυτή δεν μπορεί να αντιβαίνει στις επιταγές που συνδέονται με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

58 Είναι αληθές ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48 επιβάλλει όπως τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στο πλαίσιο διαδικασίας που αφορά προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και κατόπιν αιτιολογημένου και αναλογικού αιτήματος του προσφεύγοντος, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν την παροχή πληροφοριών περί της προέλευσης και των δικτύων διανομής των εμπορευμάτων ή παροχής των υπηρεσιών, που προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας. Ωστόσο, δεν προκύπτει από τις διατάξεις αυτές, που πρέπει να

ερμηνεύονται σε συνδυασμό με την παράγραφο 3, στοιχείο ε΄, του ίδιου άρθρου, ότι επιβάλλουν στα κράτη μέλη να προβλέπουν, προς διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού, την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο αστικής δίκης.

59 Το γράμμα των άρθρων 15, παράγραφος 2, και 18 της οδηγίας 2000/31 και το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2001/29 ομοίως δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να προβλέπουν τέτοια υποχρέωση.

60 Τα άρθρα 41, 42 και 47 της Συμφωνίας ΔΠΙΤΕ, τα οποία επικαλέστηκε η Promusicae και υπό το πρίσμα των οποίων πρέπει να ερμηνεύεται, κατά το δυνατόν, το κοινοτικό δίκαιο που διέπει τομέα στον οποίο έχει εφαρμογή η υπό κρίση συμφωνία, όπως συμβαίνει με τις διατάξεις στις οποίες αναφέρεται η υπό κρίση αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 2000, C-300/98 και C-392/98, Dior κ.λπ., Συλλογή 2000, σ. I-11307, σκέψη 47, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2007, C-431/05, Merck Génericos — Produtos Farmacêuticos, Συλλογή 2007, σ. I-7001, σκέψη 35), μολονότι επιβάλλουν την αποτελεσματική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και τη θέσπιση δικαιωμάτων ασκήσεως ένδικης προσφυγής προς διασφάλιση του σεβασμού αυτής, ωστόσο δεν περιέχουν διατάξεις επιβάλλουσες την ερμηνεία των προαναφερθεισών οδηγιών υπό την έννοια ότι υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να προβλέπουν την υποχρέωση γνωστοποιήσεως δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο αστικής δίκης.

Επί των θεμελιωδών δικαιωμάτων

61 Παρατηρείται ότι το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται με την αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως στα άρθρα 17 και 47 του Χάρτη, τα οποία αφορούν, το μεν

πρώτο, την προστασία του δικαιώματος ιδιοκτησίας, ιδίως δε του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, το δε δεύτερο, το δικαίωμα ασκήσεως αποτελεσματικής προσφυγής. Πρέπει να θεωρηθεί ότι το εν λόγω δικαστήριο ζητεί κατά τον τρόπο αυτό να μάθει μήπως η ερμηνεία των τριών οδηγιών των οποίων γίνεται επίκληση, κατά την οποία τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να προβλέπουν, προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος του δημιουργού, την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο αστικής δίκης, καταλήγει σε προσβολή του θεμελιώδους δικαιώματος της ιδιοκτησίας και του θεμελιώδους δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας.

62 Συναφώς, το θεμελιώδες δικαίωμα ιδιοκτησίας, του οποίου μέρος αποτελούν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως το δικαίωμα του δημιουργού (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2006, C-479/04, Laserdisken, Συλλογή 2006, σ. I-8089, σκέψη 65), και το θεμελιώδες δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας συνιστούν γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου (βλ., επ' αυτού, αντιστοίχως, αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 2005, C-154/04 και C-155/04, Alliance for Natural Health κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. I-6451, σκέψη 126 και την παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και απόφαση της 13ης Μαρτίου 2007, C-432/05, Unibet, Συλλογή 2007, σ. I-2271, σκέψη 37 και την παρατιθέμενη νομολογία).

63 Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι από την επίδικη κατάσταση με αφορμή την οποία το αιτούν δικαστήριο υπέβαλε το υπό κρίση ερώτημα αναδύεται, επί πλέον των προαναφερθέντων δικαιωμάτων, ένα άλλο θεμελιώδες δικαίωμα, ήτοι της εγγυήσεως της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, συνεπώς, της ιδιωτικής ζωής.

64 Σύμφωνα με τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2002/58, η οδηγία αυτή αποσκοπεί στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και στην τήρηση των βασικών αρχών που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη. Συγκεκριμένα, επιδιώκει να διασφαλισθεί η πλήρης τήρηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 7

και 8 του Χάρτη αυτού. Το άρθρο 7 επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (ΕΣΔΑ), το οποίο εγγυάται το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, και το άρθρο 8 του εν λόγω Χάρτη διακηρύσσει ρητώς το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

65 Έτσι, η υπό κρίση αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως θέτει το θέμα του αναγκαίου συμβιβασμού μεταξύ των επιταγών που συνδέονται με την προστασία διαφόρων θεμελιωδών δικαιωμάτων, δηλαδή, αφενός, του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και, αφετέρου, των δικαιωμάτων προστασίας της ιδιοκτησίας και ασκήσεως αποτελεσματικής ένδικης προσφυγής.

66 Οι μηχανισμοί που καθιστούν δυνατή την εξεύρεση της ορθής ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων αυτών δικαιωμάτων και συμφερόντων περιλαμβάνονται, αφενός, στην ίδια την οδηγία 2002/58, καθόσον προβλέπει κανόνες οι οποίοι καθορίζουν σε ποιες καταστάσεις και σε ποιο βαθμό επιτρέπεται η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ποια μέσα προστασίας πρέπει να προβλέπονται, καθώς και στις τρεις οδηγίες τις οποίες αναφέρει το αιτούν δικαστήριο, που διέπουν αποκλειστικώς την περίπτωση κατά την οποία τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία των δικαιωμάτων που αυτές διέπουν θίγουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αφετέρου, οι μηχανισμοί αυτοί πρέπει να προκύπτουν από την εκ μέρους των κρατών μελών θέσπιση εθνικών διατάξεων που διασφαλίζουν τη μεταφορά των οδηγιών αυτών στο εσωτερικό δίκαιο και την εκ μέρους των εθνικών αρχών εφαρμογή των διατάξεων αυτών (βλ. επ' αυτού, ως προς την οδηγία 95/46, απόφαση Lindqvist, προπαρατεθείσα, σκέψη 82).

67 Ως προς τις εν λόγω οδηγίες, οι διατάξεις τους είναι σχετικώς γενικής φύσεως, δεδομένου ότι πρέπει να έχουν εφαρμογή σε μεγάλο αριθμό ποικίλων καταστάσεων που μπορούν να εμφανιστούν στο σύνολο των κρατών μελών. Συνεπώς, περιλαμβάνουν ευλόγως κανόνες που αφήνουν στα κράτη μέλη ένα αναγκαίο περιθώριο εκτιμήσεως για να καθορίζουν μέτρα μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο τα οποία μπορούν να προσαρμοσθούν στις διάφορες καταστάσεις που μπορεί να ανακύψουν (βλ., επ' αυτού, απόφαση Lindqvist, προπαρατεθείσα, σκέψη 84).

68 Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη οφείλουν, κατά τη μεταφορά των προαναφερθεισών οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο, να μεριμνούν ώστε να βασίζονται σε ερμηνεία των οδηγιών αυτών που καθιστά δυνατή τη διασφάλιση της ορθής ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύει η κοινοτική έννομη τάξη. Περαιτέρω, κατά την εφαρμογή των μέτρων μεταφοράς των οδηγιών αυτών στο εσωτερικό δίκαιο, οι αρχές και τα δικαστήρια των κρατών μελών οφείλουν όχι μόνο να ερμηνεύουν το εθνικό τους δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο προς τις εν λόγω οδηγίες, αλλά και να μεριμνούν ώστε να μη βασίζονται σε ερμηνεία αυτών που θα μπορούσε να έλθει σε σύγκρουση με τα εν λόγω θεμελιώδη δικαιώματα ή με τις λοιπές γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, όπως η αρχή της αναλογικότητας (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις Lindqvist, προπαρατεθείσα, σκέψη 87, και της 26ης Ιουνίου 2007, C-305/05, Ordre des barreaux francophones et germanophone κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-5305, σκέψη 28).

69 Εξάλλου, υπενθυμίζεται συναφώς ότι ο κοινοτικός νομοθέτης απαίτησε ρητώς, όπως προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58, τα μέτρα της παραγράφου αυτής να λαμβάνονται από τα κράτη μέλη τηρουμένων των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου, περιλαμβανομένων των αρχών του άρθρου 6, παράγραφοι 1 και 2, ΕΕ.

70 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι οδηγίες 2000/31, 2001/29, 2004/48 και 2002/58 δεν επιβάλλουν στα κράτη μέλη να προβλέπουν, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος του δημιουργού στο πλαίσιο αστικής δίκης. Ωστόσο, το κοινοτικό δίκαιο επιτάσσει όπως τα εν λόγω κράτη, κατά τη μεταφορά των οδηγιών αυτών στο εσωτερικό δίκαιο, μεριμνούν ώστε να βασίζονται σε ερμηνεία αυτών που καθιστά δυνατή τη διασφάλιση της ορθής ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύει η κοινοτική έννομη τάξη. Περαιτέρω, κατά την εφαρμογή των μέτρων μεταφοράς των εν λόγω οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο, οι αρχές και τα δικαστήρια των

κρατών μελών οφείλουν όχι μόνο να ερμηνεύουν το εθνικό τους δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο προς τις ίδιες αυτές οδηγίες, αλλά και να μη βασίζονται σε ερμηνεία αυτών που θα μπορούσε να έλθει σε σύγκρουση με τα εν λόγω θεμελιώδη δικαιώματα ή με τις λοιπές γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, όπως η αρχή της αναλογικότητας.

Επί των δικαστικών εξόδων

71 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Οι οδηγίες 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»), 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων

πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, και 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), δεν επιβάλλουν στα κράτη μέλη να προβλέπουν, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, την υποχρέωση γνωστοποιήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος του δημιουργού στο πλαίσιο αστικής δίκης. Ωστόσο, το κοινοτικό δίκαιο επιτάσσει όπως τα εν λόγω κράτη, κατά τη μεταφορά των οδηγιών αυτών στο εσωτερικό δίκαιο, μεριμνούν ώστε να βασίζονται σε ερμηνεία αυτών που καθιστά δυνατή τη διασφάλιση της ορθής ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύει η κοινοτική έννομη τάξη. Περαιτέρω, κατά την εφαρμογή των μέτρων μεταφοράς των εν λόγω οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο, οι αρχές και τα δικαστήρια των κρατών μελών οφείλουν όχι μόνο να ερμηνεύουν το εθνικό τους δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο προς τις ίδιες αυτές οδηγίες, αλλά και να μη βασίζονται σε ερμηνεία αυτών που θα μπορούσε να έλθει σε σύγκρουση με τα εν λόγω θεμελιώδη δικαιώματα ή με τις λοιπές γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, όπως η αρχή της αναλογικότητας.

(υπογραφές)